

Hur sår community gardens fröet för gemenskap?

– En undersökning av community gardens sociala kapital i Sverige

---

How does community gardens sow the seed for solidarity?

-An investigation regarding community gardens social capital in Sweden

Lovisa Ekvall

Självständigt arbete • 15 hp

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Fakultet för naturresurser och jordbruksvetenskap

Institutionen för stad och land

Landskapsarkitektprogrammet - Uppsala

Uppsala 2021

Hur sår community gardens fröet för gemenskap? – En undersökning av community gardens sociala kapital i Sverige

How does community gardens sow the seed for solidarity? - An investigation regarding community gardens social capital in Sweden

Lovisa Ekvall

Handledare: Cristián Alarcón Ferrari, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för stad och land

Examinator: Malin Eriksson, Sveriges lantbruksuniversitet, institutionen för stad och land

Omfattning: 15 hp

Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E

Kurstitel: Självständigt arbete i landskapsarkitektur

Kurskod: EX0861

Program/utbildning: Landskapsarkitekturprogrammet - Uppsala

Kursansvarig inst.: Institutionen för stad och land

Utgivningsort: Uppsala

Utgivningsår: 2021

Upphovsrätt: Alla bilder i arbetet används med erforderliga tillstånd.

Elektronisk publicering: <https://stud.epsilon.slu.se>

Nyckelord: community garden, socialt kapital, gemenskap, nätverk, tillit, kollektiv odling & intervju

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakultet för naturresurser och jordbruksvetenskap

Institutionen för stad och land

Avdelningen för landskapsarkitektur

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Fulltexten kommer dock i samband med att dokumentet laddas upp arkiveras digitalt.

Om ni är fler än en person som skrivit arbetet så gäller krysset för alla författare, ni behöver alltså vara överens. Läs om SLU:s publiceringsavtal här: <https://www.slu.se/site/bibliotek/publicera-och-analysera/registrera-och-publicera/avtal-for-publicering/>.

JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Sammanfattning

Följande arbete undersöker hur socialt kapital kan skapas i community gardens. Det finns ett behov av en bredare förståelse hos stadsplanerare kring vikten av community gardens, detta för att kunna skapa mer gemenskap i samhället. Idag utgör ensamhet och isolering ett globalt problem som visat negativ inverkan på människors hälsa. Odling i community gardens har visat sig vara en gynnsam gruppaktivitet för att känna delaktighet till andra (Firth et al 2011). Metoden för arbetet utgörs av semistrukturerade kvalitativa intervjuer med medlemmar på styrelsepositioner. Utformningen av arbetet bygger på tidigare studier genomförda av Firth et al (2011) samt Kingsley & Townsend (2006). Valet av teori för undersökningen bygger på inspiration från tidigare forskning kring socialt kapital i ämnesområdet stadsodling. Socialt kapital identifierar och klassificerar kontaktnät mellan individer och grupper i samhället. Dessa kontaktnät kan bidra till mervärden som gynnar personer utanför odlingssammanhanget. Arbetet visar att administrativas yrkesroller och utbildning är viktigt för skapandet av socialt kapital. Övriga faktorer som stärker det sociala kapitalet är goda relationer till kommun och myndighetspersoner. Skapandet av en *tredje plats* där interaktioner kan ske ohämmat mellan deltagarna är en viktig omständighet. Ytterligare en öppning för att skapa inkludering och nya bekantskaper är att interagera och arbeta i mindre arbetsgrupper.

Nyckelord: community garden, socialt kapital, gemenskap, nätverk, tillit, kollektiv odling & intervju

Abstract

The following investigation, studies the occurrence of social capital in community gardens and how it can be achieved. It is of great importance for city planners to understand the phenomenon community gardens and their relevance for generating the feeling of solidarity in cities. Loneliness and isolation are a global issue in today's society that affects people's general health. Community gardening has shown promising results as a collective activity regarding the feeling of participation and inclusiveness for individuals (Firth et al 2011). The method for the study was centred around qualitative semi structured interviews with board members in the community gardens. The structure of the study has been influenced by earlier research by Firth et al. (2011) and Kingsley & Townsend (2006). The theory for the investigation is selected due to inspiration from earlier research in the scientific field of social capital and urban agriculture. Social capital identifies and classifies networks between people and groups in society. These links can result in profits such as members gaining experience that could be applied further, outside of the garden community. The findings have shown tendencies of producing social capital through the administration's occupation and degrees. The second finding suggests that a good relationship with municipalities can influence the outcome of social capital. The creation of a *third place* where interactions between members and neighbours could occur was also a crucial circumstance. Lastly the importance of working in small varying groups was identified because it allowed people to get new acquaintances from different socioeconomic backgrounds.

Keywords: community garden, social capital, togetherness, network, trust & gardening collectively, interview

Innehållsförteckning

Tabellförteckning	7
1. Inledning.....	9
1.1. Syfte och frågeställning	10
1.2. Avgränsning.....	10
2. Metod	12
2.1. Metod.....	12
2.2. Motivering till val av metod	12
2.3. Urval & genomförande.....	13
3. En bakgrund till den urbana odlingen.....	15
3.1.1. Stadsodlingens utformning och funktion.....	15
3.1.2. Community garden.....	15
3.1.3. Gemenskapens roll i den svenska stadsodlingens historia	16
4. Teori.....	18
4.1. Kapital och socialt kapital som teori	18
4.2. Putnams klassificering av socialt kapital	19
4.3. Underklassificering av socialt kapital enligt Putnam (2000).....	19
4.3.1. Sammanbindande socialt kapital	19
4.3.2. Överbryggande socialt kapital	20
4.3.3. Länkande socialt kapital	20
4.4. Kritik mot socialt kapital	20
5. Tidigare forskning	21
5.1. Community gardens inverkan på samhället	21
5.2. Faktorer som stärker det sociala kapitalet.....	21
6. Resultat och analys av socialt kapital i fyra community gardens.....	23
6.1. Identifiering av sammanbindande & överbryggande socialt kapital	25
6.1.1. Dialog på plats	25

6.1.2.	Fördelning av arbete	25
6.1.3.	Mångfald	26
6.2.	Länkande socialt kapital	27
6.2.1.	Kontakt med kommun	28
6.2.2.	Tidigare livserfarenheter	29
7.	Diskussion.....	30
7.1.	Platsbaserade community gardens	30
7.2.	Konsekvenser av administrationens yrkesliv.....	30
7.3.	Arbetet med mångfald för stärkt socialt kapital	31
7.4.	Individens sociala kapital.....	31
7.5.	Erfarenheter kring applicerandet av socialt kapital som teori.....	32
7.6.	Reflektion kring undersökningen och dess reliabilitet	33
7.6.1.	Reliabilitet	33
7.6.2.	Källkritik.....	33
7.7.	Socialt kapital och hållbarhet.....	34
8.	Slutsats.....	35
	Referenser.....	36
8.1.	Publicerade källor	36
8.2.	Opublicerat material	39
9.	Bilaga.....	40
	Tack.....	43

Tabellförteckning

Tabell 1. Fakta om studiens community gardens utifrån intervjusvar 24

1. Inledning

Urbaniseringen i världen har medfört en separation med konsumenter i tätorter och matproduktion på landsbygden. Det har resulterat i ett storskaligt jordbruk i stadens periferi som ska upprätthålla en livsmedelsförsörjning till de kompakta städerna. Samtidigt är utbredningen av städerna ett växande problem som tar jordbruksmark i anspråk (Andersson 2009). Forrest och Kearns (2001) drar det så långt som att urbaniseringen har brutit upp den traditionella gemenskapen mellan individer och ersatt den med anonymitet, konkurrens och individualism. Vilket kan bidra till att samvaron i städerna riskerar att gå förlorat (Cone & Myhre 2000).

I Sverige upplever 4% av befolkningen att de är isolerade, visar den senaste mätningen från Statistikmyndigheten (2019). Samtidigt pekar forskningen mot att ensamhet har en negativ inverkan på vår hälsa (1177 vårdguiden 2018). Brist på deltagande i nätverk är en av de grundläggande orsakerna till detta menar Bengt Brülde, professor i praktisk filosofi (ibid.). En form av föreningsliv som visat sig effektivt för att skapa en stark gemenskap är kollektiv odling även benämnt som community gardens (Firth et al. 2011).

Ett verktyg som är vanligt förekommande i litteraturen för att identifiera och kvantifiera gemenskap är teorin socialt kapital. Socialt kapital bidrar till att undersöka vilka kontaktnät och mervärden som finns i grupper eller för enskilda individer. Personer med stort socialt kapital har generellt en större motståndskraft mot hälsorisker (Regeringskansliets förvaltningsavdelning 2016). Forskningen har visat att “morbidity and mortality rates between different populations are, in part, due to variations in the level of social capital. [...] socially isolated individuals are more than six times less likely to survive a stroke and three times more likely to commit suicide.” (Kingsley & Townsend 2006:526). I det här arbetet ska därför community gardens inverkan på socialt kapital undersökas för att se hur det kan påverka känslan av gemenskap, tillit och hälsa.

Forskningen kring kollektiv odling i världen är omfattande. Community gardens har visat sig gynna allt från bostadspriser (Been & Voicu 2008), till förbättrade ekologiska värden i städerna (Taylor & Lovell 2013). Inom den sociala forskningen som genomförts på odlingar i urban miljö finns mycket data globalt, men studieobjekt från Sverige är det ont om. Motivet bakom undersökningen som presenteras i detta arbete är bristen på liknande material påvisat av Kingsley och Townsend (2006). I sin artikel anser dem att det finns en avsaknad i underlag från olika geografiska platser kring community gardens inverkan på det sociala kapitalet.

För att säkerställa odlingens självklara plats i framtidens städer är det därför av stor vikt att den uppfyller de funktioner som den utlovar menar Santo et al. (2012). Hon skriver följande:

Accurately interpreting and communicating the potential merits of urban agriculture, however, is essential. If its benefits are overstated, or limitations overlooked, this could propel advocates to disproportionately allocate resources to urban agriculture at the expense of other, potentially more effective interventions. And if urban agriculture does not live up to its promises, it may lose the cultural and political support necessary to sustain the benefits it can offer. (Santo et al. 2012:3)

Citatet lyfter en viktig observation kring dagens stadsodling. Det krävs ytterligare studier för att åskådliggöra community gardens relevans för skapandet av gemenskap i dagens städer. Det är även viktigt hur personer på beslutspositioner för planeringsarbete i städer är med och påverkar hur odlingen ska integreras i den framtida urbana miljön, som landskapsarkitekter är en del av. Detta för att kunna arbeta mer effektivt och uppnå hållbara lösningar som arbetar mot FN:s agenda 30 mål. Följande arbete har som vision att lyfta observationer som svarar mot arbetet att ”minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa” (United Nations Development Programme 2021). Utöver arbetet för en stärkt mentalhälsa hos allmänheten kan community gardens möjligtvis även vara en nyckel i arbetet för skapandet av en mer god bebyggd miljö, ett av Sveriges miljömål (Sveriges miljömål 2020).

1.1. Syfte och frågeställning

Arbetet avser att undersöka vad som ger ett ökat kontaktnät och starkare relationer mellan medlemmar i community gardens samt vad det ger för mervärden för gruppen. Arbetet ska även bidra till en mer omfattande förståelse kring hur gemenskap och tillit kan utformas i människors vardag genom community gardens.

Hur kan community gardens bidra till skapandet av socialt kapital?

1.2. Avgränsning

Fokuset i arbetet är på community gardens under 2000-talet. För att besvara frågeställningen kommer det krävas forskningsunderlag från internationella studier. För att avgränsa arbetet ytterligare brukas studieobjekt från Sverige, detta för att fungera inom projektets tidsram. Arbetet begränsas till föreningar som sysslar med odling i kollektiv utformning så kallade community gardens.

Utvalda respondenter till intervjuerna har begränsats till personer knutna till community gardens som odlar kollektivt på en gemensam lott. Detta för att skapa förutsättningar till en mer nyanserad utredning då det går att utesluta faktorer som ägarstruktur och styrning. Koloniföreningar inkluderas i flera liknande studier men har valts bort för att de innehar andra former av resursfördelning och styrning än community gardens. Viktigt för studien är också att föreningarna har en uttalad öppenhet för att vara inkluderande.

Teorin socialt kapital har begränsats till att endast inkludera Putnams definition av begreppet. Detta för att Putnams syn på socialt kapital är nära länkat till de medlemskap, volontärarbete och sociala nätverk som ofta förekommer i community gardens (Kingsley et al. 2020).

2. Metod

I denna del förklaras arbetets tillvägagångssätt och metodens relevans för att besvara frågeställningen. Vad, hur och varför är frågor som besvaras med förankring i tidigare genomförda studier på community gardens. Kritik mot metodvalet lyfts i diskussions kapitlet senare i arbetet.

2.1. Metod

Empirin i arbetet utgörs av de svar som inhämtats från semi strukturerade intervjuer med hjälp av en intervjuguide. Intervjuszvaren har sedan tolkats med hjälp av teorin socialt kapital, detta för att ringa in möjliga faktorer som bidrar till stärkt gemenskap i community gardens. Det sociala kapitalet som teori används för att förstå hur föreningarna har bidragit och gagnats av olika relationer och samarbetspartners.

2.2. Motivering till val av metod

Metoden för arbetet utgörs av semistrukturerade kvalitativa intervjuer över videolänk samt skriftlig respons på mail. Underlaget till studien utgörs av fem genomförda intervjuer med medlemmar på styrelsepositioner i tre olika odlingsföreningar (4 stycken olika community gardens). Då underlaget från de intervjuade personerna i odlingsföreningarna är omfattande och nyanserade är en kvalitativ metod ett lämpligt tillvägagångssätt menar Firth et al. (2011). Författarna rekommenderar i sin studie andra att applicera ett socialt kapital ramverk för att få värdefulla insikter i community gardens inverkan på individer och grupper (ibid.).

Min metod för att inhämta data är uppdelad i två olika kategorier. Semistrukturerad kvalitativ intervju samt analys av tidigare forskning inklusive de intervjuades plattformar på internet. Litteraturgranskning är en viktig del i arbetet för att begränsa mängden material, detta för att få en mer träffsäker undersökning som besvarar frågeställningen (Groat & Wang, 2013). Inläsning av liknande forskning om socialt kapital och community gardens har krävts för att utforma frågorna till intervjuerna. För att översätta intervjupersonernas erfarenhet i praktiken till teori

har litteraturgranskningen behövts för utformandet av frågor som ger svar på Putnams sociala kapital. Genom litteraturgranskningen har det aktivt letats efter tidigare studiers intervjufrågor som bidragit med inspiration till skapandet av arbetets intervjuguide och för att mina frågor ska säkerställa empiriska svar. Frågorna i sin tur användes som verktyg för att kunna applicera teorin på de intervjuades berättelser och urskilja sammanbindande, överbyggande och länkande socialt kapital.

Litteraturgranskningen har även utförts för att läsa på och hitta en lämplig metod som gjort det möjligt att besvara frågeställningen och förstå Putnams sociala kapital. Litteraturgranskningen har bidragit med att lyfta och identifiera kritik mot den sociala kapitalteorin för en mer nyanserad bild av studiens community gardens. Avslutningsvis har litteraturgranskningen även genomförts för att ge fakta till bakgrunden.

Anledningen till användandet av föreningarnas egna plattformar var att få deras motiveringar och ställningstaganden rörande deras praktik och arbete med sociala frågor. Detta för att hitta föreningar som aktivt arbetat för en mångfald av medlemmar. Fakta från föreningarnas hemsidor har även kompletterat obesvarade frågor från intervjuerna. Information från föreningarnas hemsidor har även varit viktiga för att visa på en uttalad öppenhet till olika sorters medlemmar, då detta poängterats som en viktig parameter från litteraturgranskningen. För att kunna välja ut intervjupersoner till studien har jag aktivt letat efter föreningar med namngivna kontaktpersoner. Detta för att försöka hitta administrativa av olika kön, för att skapa nyansering.

För att besvara frågeställningen krävs kvalitativa intervjuer som möjliggör insikten i ett problem samtidigt som det finns utrymme för flexibilitet (Bryman 2018). Metoden tillåter samtal att röra sig i olika riktningar beroende på vad intervjupersonen upplever som viktigt och relevant, detta är avgörande i det här arbetet för att förstå individernas perspektiv (ibid.).

Enligt en tidigare undersökning av ett studieobjekt genomförd av Veen et al. (2016) menade att det var viktigt att undersöka flera community gardens, detta för att få en kritisk jämförelse och perspektiv som mer återspeglar verkligheten. I arbetet har jag valt att intervjua aktiva medlemmar från fyra olika community gardens representerade i olika sociogeografiska miljöer för att möjliggöra en jämförelse.

2.3. Urval & genomförande

Urvalet av respondenter till intervjuerna gjordes genom att undersöka större stadsodlingar i Sverige samt studera deras sociala plattformar. Avgränsningar har gjorts till föreningar som varit etablerade under minst 2 år, för att säkerställa

kontinuitet med en fungerande styrelse och administration. En ytterligare avgränsning har utförts med hänsyn till geografisk placering. Vilket resulterade i att arbetet endast infattar community gardens i Mälarenregionen, för att kunna möjliggöra intervjuer på plats.

Intervjupersonerna har valts ut på grund av sin position i community garden. Samtliga intervjuade har eller har haft en betydande roll i odlingföreningarnas styrning. Fyra av fem intervjuade står som kontaktpersoner i föreningarna, nya medlemmar hänvisas till kontakt med dessa för att få svar på frågor. Dessa individer är även de som har kontakt med kommun och myndigheter, vilket varit en viktig faktor för att kunna utreda det länkande sociala kapitalet i de olika community gardens.

Två stycken intervjuer genomfördes som videomöten då besök på plats försvårades av tidsbrist hos respondenter samt de rådande omständigheterna med Covid-19. Dessa intervjuer spelades in och transkriberades. Tidsmässigt varade intervjuerna mellan 45 min till 1 timme i omfång. De övriga tre intervjupersonerna besvarade frågorna på mail. Frågor som ställdes handlade om intervjupersonens relation till sin community garden, hans tidigare erfarenheter samt relationer till andra odlingsnätverk och tillhörande stadsdelsnämnder.

3. En bakgrund till den urbana odlingen

För att sätta arbetet i ett större sammanhang ges nedan en förklaring till de olika begrepp som är frekvent använda inom ämnesområdet stadsodling. Inledningsvis förklaras paraply begreppet stadsodling, för att sedan begränsas till community gardens. En historisk tillbakablick i Sverige visar hur gemenskapens roll i stadsodlingar har förändrats över tid.

3.1.1. Stadsodlingens utformning och funktion

Stadsodlingen delas upp i två varianter, individuell och kollektiv (Delshammar et al 2012). Den vanligaste kollektiva odlingen i dagens samhälle är den amerikanska community garden som beskrivs nedan (Delshammar et al. 2012). För kollektiva odlingar är gränserna mellan de gemensamma och individuella faktorerna diffusa, ytterligare förhållanden som inverkar på klassificeringen är ekonomi och skala. Stadsodlingar kan även variera mellan kommersiellt bruk och fritidsmässig hobby.

Geografen Luc Mougeot (2000, s. 11) definierar stadsodling som:

Urban agriculture is an industry located within (intraurban) or on the fringe (periurban) of a town, a city or a metropolis, which grows or raises, processes and distributes a diversity of food and non-food products, (re)-using largely human and material resources, products and services found in and around that urban area, and in turn supplying human and material resources, products and services largely to that urban area.

Mougeots (2000) definition av stadsodlingen inkluderar all form av livsmedelsproduktion. Det här arbetet begränsar begreppet stadsodling till att inkludera framtagandet av hortikulturella växter som grönsaker, bär, frukt och svamp i community gardens.

3.1.2. Community garden

Community översätts ofta till svenskans *gemenskap*, *stadsdel* eller *kollektiv*. En tidigare studie genomförd av Larsson (2009) översätter community garden till stadsdelsträdgård. I det här arbetet tillämpas den engelska termen *community*

garden, då det ger en mer rättvis och inkluderande syn på de olika aspekterna av begreppet. Detta för att undvika oklarheter till annan forskning på engelska. Begreppets komplexitet lyfts i flera studier även för beskrivning av den engelska termen (Firth et al. 2011), risken för feltolkning är därav stor vid en översättning. Delshammar et al. (2012) använder även begreppet *community gardens* på grund av termens avsaknad av tydlig svensk översättning.

Ordet *community* finns representerat i ett flertal discipliner, centrerade till alternativ matproduktion och livsmedelsnätverk (Firth et al 2011). Det finns dock inga klara ramar för hur *community gardens* bör administreras eller bruka mark. *Community gardens* kan vara förvaldade och styrda av stadsdelen, för föreningen eller endast lokaliserad på en plats (ibid.). Begreppet *community* kan inte tillämpas på en grupp individer som råkar bo nära varandra (ibid.). Moseley (2003) menar att *community* istället bör ses som konstruerade grupper som delar ett intresse och tillsammans arbetar för ett gemensamt syfte. Starka *communities* alstras när det finns en stark gemenskap och engagemang där individer tillsammans löser problem och motgångar (ibid.).

Utnyttjandet av mark i *community gardens* skiljer sig från att vara individuella till kollektiva ytor. De kan variera i storlek, produktion, styrning, geografi och funktion (Lovell et al. 2014). I forskningsvärlden finns en otydlig uppdelning mellan kolonilotter och *community gardens*. McVey et al. (2018) uttrycker att skillnaden i omfattning mellan de två odlingsvarianterna är att kolonilotter är avstyckade ytor för enskilda odlare som hyrs för att få bruka. *Community gardens* är i kontrast en yta där flera individer gemensamt delar på avkastning, resurser och kunskap på ett samverkande sätt (Glover et al. 2005a, 2005b). I det här arbetet används den sistnämnda definitionen, där grupper tillsammans förvaltar en yta.

Firth et al. (2011) adderar ytterligare en dimension till *community garden* klassificeringen. Författarna menar att det finns två variationer av *community gardens*, platsbaserad och intressebaserad. Platsbaserad innebär att initiativet till odlingen kommer från boende i stadsdelen medans intressebaserad skapas genom påtryckningar från yttre aktörer som kommun eller annan organisation. Vid intressebaserade odlingar är sannolikheten att vinsterna av det sociala kapitalet stannar i föreningen större än vid platsbaserad (ibid.).

3.1.3. Gemenskapens roll i den svenska stadsodlingens historia

Synen på stadsodlingens funktion har varierat genom historien. De första odlingarna i Sveriges senmedeltida städer hade som syfte att bidra till självförsörjning och livsmedelssäkerhet för enskilda familjer (Björklund 2010).

Senare när industrialiseringen växte med ökande urbanisering som följd blev behovet för befolkningen att konsumera livsmedel större (Delshammar et al. 2012). Koloniområden blev en plats där arbetarklassen fick möjlighet att socialisera sig samtidigt som odlingen bidrog till bättre ekonomiskt välstånd och

livsmedelssäkerhet (ibid.). Stadsodlingen med de nyintroducerade kolonilotterna blev en enande sysselsättning som skapade starkare band inom familjen.

Senare under 70-talet kommer gröna vågen till Sverige och stadsodlingarna blir ett redskap för att öka attraktiviteten i anonyma förorter (Delshammar et al. 2012). Stadsodlingen blir en brygga mellan olika socioekonomiska grupper i samhället där man enas runt jorden och odlingen (ibid.).

Community gardens som en del av det offentliga rummet är ovanligt förekommande idag i Sverige (Larsson 2009) Community gardens är något nytt i landet som går att liknas vid hur det i Sverige under historien funnits allmänningar och gemensamt brukade platser. ”Stadsdelsträdgården [community garden] kan sägas vara ungefär lika med en kombination av koloniträdgård och folkpark” (Larsson 2009:160). Hon menar att community gardens även karaktäriseras av ett heltäckande arbete som inkluderar ekologisk odling, matkvalitet, kretslopp, social gemenskap och utvecklande av arbetsmiljö. Detta hålls sedan ihop av en gemensam vilja hos medlemmarna att bruka naturen på ett långsiktigt och hållbart sätt (ibid.).

4. Teori

I följande kapitel förklaras teorin som applicerats på arbetet för att identifiera gemenskap och tillit i praktiken. För att få en djupare förståelse för respondenternas svar i arbetets resultat introduceras följande teori. Socialt kapital används som verktyg i analysen för att få en syn på ackumuleringen av gemenskap och tillit i svenska community gardens. Kapitlet inleds med en förklaring av socialt kapital för att senare smälts av till Putnams teori (1995 se Kingsley & Townsend 2006; 2000).

4.1. Kapital och socialt kapital som teori

För att förstå konceptet socialt kapital behövs först en bakgrund till vad kapital innebär (Lin & Erickson 2008). Lin (2001) beskriver socialt kapital som vilket annat kapital som helst. Det sker en investering i sociala relationer som följaktligen resulterar i en avkastning, i detta fall en viss vinst eller mervärde för individen (ibid.). Kapitalteorin är ett koncept för att utreda vilka resurser som skapas, reproduceras och ackumuleras i samhället (Lin 2001). Kapital innebär den vinst/tjänst/mervärde som blir av en process som skapas av arbetaren och tilldelas kapitalisten (ibid.).

Det sociala kapitalet består av de kontakter och länkar som finns i ett socialt nätverk (Putnam 2000; Lin & Erickson 2008), som inkluderar individens kollegor, familj eller vänner. Ett socialt överskott på kapital kan bildas vid skapandet av relationer mellan individer (Lin & Erickson 2008). När tillförsel av relationer och länkar sker till en grupp genom starkt engagemang skapas möten där sociala interaktioner utövas, detta kan sedan bli till ett överskott på socialt kapital. Lin (2001) menar att det finns två olika resurser en individ kan gynnas av. Den första delen består av den personliga resursen. Till den räknas olika ägande av material och symboliska värden som diplom eller examen. Den andra formen av vinst en individ kan inneha är de sociala resurserna som kommer av en individs kontaktnät, dit räknas bredden av umgängeskrets och dess diversitet.

Kontentan är att enskilda individer har en begränsad mängd med resurser, för att utöka kapitalet behövs ett utbyte med andra människor direkt eller indirekt (Lin 2001). Då används det sociala kapitalet för att uppnå en förutbestämd handling. Det sociala kapitalet är inkluderat i sociala relationer och nätverk men tillgången av det är beroende av varje enskild individ (ibid.).

4.2. Putnams klassificering av socialt kapital

I det här arbetet appliceras Putnams definition av socialt kapital. Putnams (1995) sociala kapital fokuserar på det som definierar hur våra liv kan bli mer effektiva genom sociala kontakter. Han beskriver teorin med följande text” features of social organizations, such as networks, norms, and trust, that facilitate actions of cooperation for mutual benefit” (Putnam 1995:67 se Kingsley & Townsend 2006). Kingsley et al. (2020) förklarar Putnams sociala kapital som ett socialt nätverk vilket förbättrar delade värderingar, normer, förtroende, ömsesidighet och resurser i en community.

Socialt kapital som verktyg används för att hänvisa till sociala strukturer, institutioner och delade värden som bygger upp communitys (Firth et al. 2011). Viktigt för att det sociala kapitalet ska öka är att det finns ett starkt nätverk och ledarskap som kan bidra till förbindelser med andra aktörer och grupper vilket gynnar medlemmarna (Firth et al. 2011).

4.3. Underklassificering av socialt kapital enligt Putnam (2000)

För att identifiera olika sorters socialt kapital används frekvent begreppen *bonding*, *bridging* och *linking* kapital (Putnam 2000:22). I följande arbete används de svenska översättningarna sammanbindande-, överbryggande- och länkande- socialt kapital. Följande beskrivningar av begreppen bygger på klassificeringar gjorda av Putnam (2000) men sammanfattade av Firth et al. (2011).

4.3.1. Sammanbindande socialt kapital

Sammanbindande socialt kapital är en starkt avgränsad länk mellan individer i en likartad sociodemografisk situation, exempelvis närmaste familjen, vänner och grannar (Firth et al. 2011). En svaghet i sammanbindande grupper är att de lättare blir isolerade från samhället och mister viktigt socialt kapital från andra

samhällsgrupper, som annars skulle kunna gynna nya möjligheter och relevant information för gruppen (ibid.).

4.3.2. Överbryggande socialt kapital

Överbryggande socialt kapital brukas som begrepp för att redogöra kontakten till mer avlägsna individer, yttligare kamratskap eller arbetskamrater (Firth et al. 2011). Termen syftar mer till socialt kapital som blickar utanför den mindre gemenskapen, den sammanför individer från varierande sociogeografiska delar av samhället.

4.3.3. Länkande socialt kapital

Firth et al. (2011) beskriver länkande socialt kapital som ett sammanfogande mellan olika individer i mer ovanliga situationer. Möten mellan makthavare och grupper inom exempelvis politik och ekonomi är möjliga skapare av socialt kapital menar Firth et al. (2011). Kontakten till makthavare utgör en viktig byggsten för det sociala kapitalet i communityn, då det kan skapa ett bredare omfång för att nå nya resurser, jämfört med ett begränsat lokalt kontaktnät (ibid.). Exempel på länkande socialt kapital är kontakter till myndighetspersoner, sponsorer och kommun.

4.4. Kritik mot socialt kapital

Claire Nettle (2016) motsätter sig den sociala kapital teorin i några avseenden, hon anser att teorin gör lite för att belysa hur kollektiva odlingar kan förstås, skapas fysiskt och hur den distribuerar communityn. Den fyller funktionen att kvantifiera de vänskapliga banden i en community men inte mer än så (ibid.).

Firth et al. (2011) menar att socialt kapital inte nödvändigtvis är en resurs som lönar sig för allmänheten, det kan i enskilda fall snarare vara ett sätt att skydda sin egen grupps intressen. Det kan leda till att de blir en orättvis fördelning av kapitalet i samhället. Putnam (2000) uttrycker att det sociala kapitalet inte alltid är gynnsamt för samhället och tar som exempel förortsgäng. Gängen som skyddar sina territorier är inte gynnsamma för individer utifrån och det är endast genom gängens starka sammanhållning och gemenskap de klarar att utgöra ett hot mot andra.

5. Tidigare forskning

Denna del i arbetet ska ge en större inblick i ämnesområdet och slutsatser från tidigare forskning rörande socialt kapital i community gardens. Inkluderandet av tidigare forskning möjliggör en jämförelse av arbetet, för att få en mer nyanserad diskussion kring skapandet av socialt kapital.

5.1. Community gardens inverkan på samhället

Kingsley et al. (2020) har i sin artikel *'Dig In' to Social Capital: Community Gardens as Mechanisms for Growing Urban Social Connectedness* funnit belägg för att community gardens är med och utvecklar ett kollektivt beslutsfattande och samarbete mellan grupper. Författarna till artikeln menar att community gardens gynnar den lokala grannsamverkan, medborgarnas delaktighet i politiken och stärkt ledarskap i lokala organisationer (ibid.).

Författarna till studien uttrycker i sin slutsats att beslutsfattare och politiker måste inse vikten av stadsodlingen för att stärka det sociala arbetet i samhället och den lokala grannsamverkan (Kingsley et al. 2020). De drog slutsatsen att community gardens bidrog till de olika kategorierna sammanbindande-, överbryggande- och länkande socialt kapital samtidigt. Författarna uttryckte att det fanns svårigheter i att separera de olika klassificeringarna från varandra i studien (ibid.). Deras hypotes för varför det uppstod svårigheter i grupperingen, var hur de lokala myndigheternas starka inflytande över den framtida utvecklingen i området skulle utformas (ibid.).

5.2. Faktorer som stärker det sociala kapitalet

I studien *Developing "community" in community gardens* genomförd av Firth et al. (2011) undersöker de två community gardens i England. Syftet med deras forskning var att utreda bakgrunden till communityn i två community gardens och deras förmåga att skapa gemenskap. De använder socialt kapital som ett ramverk för att utreda sin frågeställning.

Fallstudierna från Storbritannien (Firth et al. 2011) konstaterade att odling kan skapa en känsla av gemenskap. De faktorer som bidrog till det sociala kapitalet var

hur stadsodlingen förde samman människor med en gemensam uppgift, då individer kunde vara delaktiga i en gruppaktivitet. Författarna menar att deltagarna i de olika community gardens kunde samarbeta över generationsgränserna och medlemmarna utbytte socialt kapital (ibid.).

Den andra parametern författarna (Firth et al. 200) ansåg öka det sociala kapitalet, var skapandet av en delad plats också kallad den tredje platsen där interaktioner kunde ske ohämmat mellan deltagarna. Viktigt vara att alla kunde vara med och delta i skapandet av platsen. Studien ansåg att detta gav upphov till flera gemensamma minnen som förstärkte sammanhållningen mellan deltagarna (ibid.).

Slutligen kunde studien identifiera att community gardens kan skapa en inkludering av medborgare från olika sociala bakgrunder (Firth et al. 2011). Att skapa en kontakt med institutioner och politiker var ytterligare en aspekt av stadsodlingen som stärkte det sociala kapitalet. Författarna menar att det är viktigt att poängtera att detta endast gynnar gemenskapen om det sker på frivillig basis från båda parter (ibid.).

Om fokuset i odlingsföreningarna var att utveckla communityn var det viktigt att frivilliga från den lokala stadsdelen kom med initiativen och hanterade förvaltningen (Firth et al. 2011). Hjälpen från beslutsfattare utanför föreningen behövde värdesätta samarbetet samt förstå bidragandet som volontärerna utförde till verksamheten. Föreningarna bör uppmuntras att samarbeta med andra liknande odlingar hävdar författarna, detta för att dela med sig av erfarenheter samt för att uppnå en mer hållbar gruppdynamik (ibid.).

I studien *'Dig In' to Social Capital: Community Gardens as Mechanisms for Growing Urban Social Connectedness* genomförd av Kingsley och Townsend (2006) lyfts en annan parameter som de ansåg bidrog till skapandet av socialt kapital. Intervjupersoner i deras forskning uttryckte vikten av att arbeta i mindre arbetsgrupper för att lära känna nya människor och ta del av ny kunskap som skapade socialt kapital. Interaktioner med personer som hade en annan bakgrund ansågs extra värdefullt (ibid.).

6. Resultat och analys av socialt kapital i fyra community gardens

Den här delen av arbetet introducerar de tre olika odlingsföreningarna som är fördelade på fyra olika platser i Mälarenregionen. De olika community gardens struktur och funktion kan observeras i Tabell 1 nedan. Efter tabellen presenteras de resultat och analyser utifrån intervjuvaren. Genom tolkning av de olika intervjuerna klassificeras sedan de olika sociala kapitalen efter Putnams teori (Putnam 1995:67 se Kingsley & Townsend 2006; Putnam 2000). Utifrån de svårigheter som finns med att skilja på de olika grupperingarna sammanbindande-, överbyggande- och länkande- socialt kapital i praktiken, har sammanbindande och överbyggande tilldelats en gemensam rubrik.

Tabell 1. Fakta om studiens community gardens utifrån intervjuvar

Community gardens	Matparken	Odla ihop Södermalm	Bellevue Farm	Odla ihop Öråker
Intervju-person	Intervjuperson 1 aktiv sedan 2010 Intervjuperson 2 aktiv sedan 2017	Intervjuperson 3 aktiv sedan 2016	Intervjuperson 4 aktiv sedan 2017	Intervjuperson 5 aktiv sedan 2018 i Öråker Aktiv innan i Södermalm sedan 2016
Startår	2010	2016	2016	2018
Antal betalande medlemmar (approximativt)	30	≥100 Fördelat på 4 olika platser inklusive Öråker	50	≥100 Fördelat på 4 olika platser inklusive Öråker
Lokalisering	Stadens periferi	Innerstad	Innerstad	Förort
Struktur	Platsbaserad	Platsbaserad	Platsbaserad	Platsbaserad
Involverad arkitekt	Ja	Ja	Saknar information	Ja
Samarbeten	Uppsala hem, Arbetsförmedling, Komvux, Seniorerna på Treklängen	Parklek, andra Odla ihop odlingar, Bellevue Farm	Stockholms universitet, Montessoriskola	Bioinspira, Öråkers gård, andra Odla ihop, Upplands bro kommun, med flera
Finansiering	Medlemmar	Medlemmar, finansiering av kommun	Medlemmar, länsstyrelse och kommun	Medlemmar, Europeiska jordbruksfonden

Tabell 1. En redovisning av studieobjekten från undersökningen. Tabellen redovisar respektive förening i kolumner. Fakta, odlingarnas syften, struktur och skillnader presenteras i ovanstående tabell.

6.1. Identifiering av sammanbindande & överbyggande socialt kapital

I denna del av arbetet presenteras resultatet från intervjuerna samt en analys utifrån teorin socialt kapital. Materialet kommer sedan att användas för att kunna dra slutsatser kring sammanbindande och överbyggande socialt kapital i diskussionsdelen.

6.1.1. Dialog på plats

Det finns en homogen uppfattning i samtliga föreningar att en viktig del i engagemanget sker på plats, genom att exempelvis samtala med passerande och nyfikna (intervjupersoner 2, 3, 4 & 5). Intervjuperson 5 beskriver mötet med en förbipasserande besökare som starten för en ny odlingsplats, som bidrog till en utökning av medlemmar. Genom tolkning av Intervjuperson 5 svar har det gått att finna belägg för sammanbindande kapital. Interaktionen med boende i stadsdelen har för föreningen Odlas ihop bidragit till nya kontakter och tillit, detta har skapat nya förutsättningar för gruppen såväl som de administrativas roller att växa.

Samarbetet mellan föreningen Odlas ihop och Öråkers odlingen kom till från att ”Hanna, expert i biologisk mångfald, kopplade ihop oss med Ebba [ansvarig Öråker] när hon kom förbi odlingen på Södermalm.” Ömsesidiga visioner och viljan att skapa en strukturell förändring i svensk matproduktion ledde till den fjärde odlingslotten i föreningen menar intervjuperson 5. En bidragande orsak till att det sociala kapitalet ökade menar Firth (2011) beror på vikten av att ha en plats där individer kan känna en delaktighet till andra, han kallar det för den tredje platsen. En neutral plats som ingen ensam äger eller förvaltar. Efter vidare tolkning av intervjun har öppenheten till omgivningen bedömts vara avgörande för att interaktionen med besökaren skulle kunna ske och det sociala kapitalet växa. Den nya kontakten var en förutsättning för tillkomsten av den nya odlingsplatsen och tillhörande medlemmar.

6.1.2. Fördelning av arbete

Ytterligare en nyckel för att skapa inkludering och nya bekanskap är att interagera och arbeta i mindre arbetsgrupper (Kingsley & Townsend 2006), det sättet att dirigera ut arbetsuppgifter nämns i intervjuerna som viktiga för gemenskapsbildandet (intervjuperson 2, 4 & 5). Även tidigare forskning (Cumbers et al. 2018; Kingsley et al. 2006) samt intervjuperson 4 tar upp arbetet i mindre grupper som ett av de mer effektiva sätten att bryta upp starka grupperingar av medlemmar som haft tidigare gemensamt umgänge. Genom analyser av svaren från intervjuerna indikeras en tendens att det sociala kapitalet hämmas när länkarna och tilliten till andra blir avstannande. Intervjuerna belyser att det lättare bildas mindre grupperingar som exkluderar andra i organisationen om mönstret inte bryts tidigt i

processen. Arbetsgrupperna som en strukturering av arbete ökar förekomsten av att individer från olika socioekonomisk bakgrund med olika tidigare erfarenheter arbetar gemensamt och skapar socialt kapital (Shinew et al. 2004).

Olika syn gällande föreningens styrning, hantering och förväntningar på medlemmar är exempel kring problematik som kan uppstå mellan individer i föreningen menar intervjuperson 3 samt tidigare forskning (Townsend & Kingsley 2006). Det går inte att dra några konkreta slutsatser kring hur det kan påverka det sociala kapitalet men det finns tendenser till att hämma tillväxten. Intervjuperson 5 beskriver beslutsfattandet i sin förening på följande sätt: "vi försöker arbeta sociokratiskt, alla är med och fattar beslut. Alla får välja vad de har lust med att göra". Det tillvägagångssättet för att hantera arbetsfördelning återkommer även i de övriga community gardens. Genom analyser av intervjun har det identifierats ett skapande av socialt kapital, på grund av att beslutsfattandet varit inkluderande och därav bidragit till ökad tillit inom föreningen. Denna metod leder till att fler individer kan delta och känna sig inkluderade i föreningen oavsett tidigare kunskap och engagemang (Glover 2004).

Intervjuperson 4 beskriver svårigheterna med att attrahera medlemmar att återkomma till odlingen efter sommaren. "Det blir mycket arbete för de som är på plats" (Intervjuperson 4). Anledningen till bortfallet av folk på hösten är oklart enligt respondenten. Det ökade arbetet kan få som följd att närvarande medlemmar förlorar tilliten till de frånvarande. På sikt kan detta inverka negativt på det sociala kapitalet. Det krävs ett förtroende mellan medlemmar för att det sociala kapitalet ska växa (Putman 2000). Utifrån tolkningar från intervjuerna upptäcktes det svårigheter att ibland kunna nå enighet om arbetsinsatsen samtidigt som föreningarna behövde uppnå odlingsmålen från årsstämmorna. När inte medlemmarna känner sig tillfredsställda finns risken att de slutar och föreningen kan förlora väsentliga nyckelpersoner med utbrett kontaktnät och socialt kapital.

6.1.3. Mångfald

Genom analys av de kollaborationer som funnits mellan exempelvis förskolor, montessoriskola och pensionärsföreningar (tabell 1) har det identifierats ett skapande av socialt kapital i de olika community gardens (Intervjuperson 1, 2, 3, 4 & 5). Engagemangen skapar förutsättningar för interaktioner mellan grupper från olika socioekonomisk bakgrund som möjligtvis inte skulle kommit i kontakt annars (Kingsley & Townsend 2006). Intervjuperson 5 berättar:

Någon it-tekniker från Iran som ville sätta potatis börjar prata med varandra [annan deltagare]. Så kommer en äldre dam som har haft jätteodlingar men som nu inte kan [odla]

för hon har ont i knäna, så då kan hon säga att här borde ni gör så. De där tre skulle inte ha träffats någon annanstans.

Mångfald är en viktig faktor till skapandet av socialt kapital (Kingsley et al. 2020). Om diversiteten i föreningarna är låg påverkar det samhället negativt. Samtidigt kan ett stigande socialt kapital genom mångfald förbättra hälsoaspekter och ekonomiska följder som möjliggör för individer att känna sig värdesatta, engagerade och del av ett sammanhang (ibid.).

Det framkom i intervjuerna en tydligt uttalad grundide att samtliga individer är välkomna till odlingsföreningarna. Intervjuperson 5 beskrev deras inställning till medlemmar i föreningen som: "du behöver inte söka medlemskap för gemenskapen för att vara del i gemenskapen dyker man upp så får man vara med". Öppenheten skapar en sympati mellan individer som bidrar till förtroende och tillit. Efter vidare tolkning av intervjuerna upptäcktes det svårigheter för föreningarna att arbeta för en ökad mångfald samt möjligheter att nå ut till grupper med annan etnisk bakgrund, detta styrks även av tidigare undersökningar (Glover 2004).

I Bellevue farm fanns försök att genom besök på ett familjeboende för nyanlända i närheten försöka locka fler till att delta, men det gav inte någon uppslutning. Liknande erfarenheter berättar föreningen Matparken om. Intervjuperson 1 menar att det finns intresse från de som bor runtomkring när de pratar med dem, men det tillkommer inga nya medlemmar. Det är en faktor som minskar det sociala kapitalet, när mångfalden i föreningen blir ojämnt fördelad (Firth et al 2011). Gemensamt för de olika community gardens är att det finns en stor åldersfördelning med en tredjedel män och resten kvinnor. Den största medlemsgruppen var vita medelklass och medelålders kvinnor (intervjuperson 1, 3, 5).

Intervjuperson 1 beskriver att det finns fler möjligheter för att försöka nå ut till fler med annan etnisk bakgrund men att det kräver mycket tid och energi. Det lyfter även Lin (2001) som en aspekt till att arbetet med att engagera fler med annan etnisk bakgrund kräver en större ansträngning.

6.2. Länkande socialt kapital

Följande delkapitel redovisar intervjusvaren som går att knyta till skapandet av länkande socialt kapital samt de analyser som gått att tolka med hjälp av teorin.

6.2.1. Kontakt med kommun

I tidigare forskning (Kingsley et al. 2020; Firth et al 2011) lyfts vikten av en god kontakt med makthavare för att skapa länkande socialt kapital, de observationerna har även identifierats i den här undersökningen efter tolkning av intervjuvaren.

Det finns exempel från föreningen Öråker där socialt kapital skapats när det funnits en god kontakt med kommunen, detta har identifierats efter tolkning av intervjuerna. Odlas Ihops medlemsantal ökade genom etablerandet av Öråker odlingen, samtidigt ville ansvariga på Upplands bro kommun utöka antalet community gardens ytterligare. "Kommunekologen tog kontakt med oss för att inleda ett arbete med att utforma fler kollektiva odlingar i kommunen" (Intervjuperson 5). Intresset från ansvarig på kommunen är en viktig del för att kunna växa som förening, då tilliten stärks. Detta bidrar till ett stärkt socialt kapital (Kingsley et al 2020).

När det inte finns ett ömsesidigt förtroende mellan kommun och förening är riskerna stora för att det sociala kapitalet minskar (Firth et al 2011). Intervjuperson 4 tar upp svårigheterna kring att få en acceptans och förståelse från kommunhandläggaren. För att kompensera bristen på förtroende och socialt kapital såg föreningen en öppning i att bli medlemmar i stadsdelens större förening Brunnsvikens vänner. Detta för att skapa en större auktoritet gentemot kommunen. Ytterligare ett problem som genom analys identifierats hämma det sociala kapitalet för Bellevue farm var den intensiva kontrollen från Nationalstadsparken (markägaren). Regleringen från Nationalstadsparken har försvårat för föreningen att bygga ett välbehövligt förråd för redskap. I Bellevue Farms fall finns det flera exempel på hur relationen med kommun och markägare kan minska det sociala kapitalet, detta stärks även i forskningen från Kingsley et al. (2020).

Samarbetet mellan Uppsala kommun och Matparken är även det ett exempel på hur viktig relationen med makthavare är för skapandet av socialt kapital. Inledningsvis vid etablerandet av Matparken fanns det goda kontakter med stadsarkitekten. Det fanns en god grund och gemensam vision för vad man ville skapa och göra med den kommunala marken. Dialogen med kommunen var okomplicerad och det fanns stor tillit och eget ansvar för Matparken menar intervjuperson 1. Efter några år skedde en ny omstrukturering på kommunen och villkoren förändrades för odlingen. Administrativa problem med dubbel fakturering och klagomål på andra odlingsområden i närheten tror intervjuperson 1 kan ha bidragit till att kommunen varit tvungen att börja kontrollera föreningen mer. Anmärkningar på bygglov för redskapsbod som funnits sedan odlingens start blev en av följderna. Dialogen med kommunen blev endast kontrollerande uttrycker intervjuperson 1. Detta visar på

hur länkande socialt kapital minskade vid försämrade kommunikation med auktoriteter (Kingsley et al 2020).

6.2.2. Tidigare livserfarenheter

Tolkningar av intervjuerna har identifierat att i flera av föreningarna är administratören en spindel i nätet som sitter på ett stort kontaktnät. Personer på styrelsepositioner i föreningarna kan vara avgörande för vilka framgångar odlingen får på sikt. Även förutsättningarna för alstrandet av socialt kapital till medlemmarna kan påverkas av styrelsens länkar till omvärlden (Glover 2004). Intervjuperson 5 uttrycker sig följande på frågan om tidigare erfarenhet inverkat på nätverkandet och föreningens kontaktnät:

Det som jag tror har hjälpt mig är att jag är arkitekt [...]. Det är en titel som öppnar dörrar. Jag tror, det är många som håller på med stadsodling som är arkitekter. [...] Att de som jobbar inom förvaltningen [kommun] känner sig trygga med att det är någon som är arkitekt, som pratar fastighets språk. [...]. Dels att man tänker på stadsrummet, offentliga rummet samt att man blir accepterad, att man får skriva det där avtalet, stadsdelen skulle kunna säga att de där tomtarna tror vi inte på, kommer man då med en akademisk utbildning så är det en god kändhetsstämpel.

Initiativtagaren till Matparken var landskapsarkitekt, detta gäller även för kontaktansvarig till kommunen idag. Intervjuerna visar på en stark tendens till att socialt kapital har goda förutsättningar att skapas när föreningen har administrativa personer med starkt förtroende hos makthavare som kommun och statliga myndigheter. Det är en aspekt som även Lin (2001) identifierat som en fördel vid skapandet av socialt kapital.

7. Diskussion

I följande avsnitt presenteras arbetets relevans och hur det kan generera ny kunskap till stadsplanerare och ansvariga för kommunal förvaltning. Även erfarenheter av socialt kapital som teori diskuteras och hur det verkat in på arbetets resultat. Avslutningsvis lyfts undersökningens bidrag till arbetet för en hållbarare utveckling.

7.1. Platsbaserade community gardens

Samtliga föreningar i undersökningen har varit platsbaserade (tabell 1). Hur detta har inverkat på resultatet är svårt att avgöra utifrån arbetet, men med stöd från tidigare forskning (Firth et al. 2011) kan man se en tendens till att det krävs ett stort engagemang från personer på styrelseposition i den sortens community garden. Samtliga intervjupersoner har bekräftat tidigare forskningsresultat rörande arbetsbörda. I fler av intervjuerna har det uppdagats att en stor del i arbetet för de administrativa har varit att säkerställa den interna ordningen och skapandet av sammanbindande och länkande kapital. Kontakten med andra odlingsorganisationer har bortprioriterats på grund av tidsbrist trots de intervjuades insikt i att det kan leda till ytterligare samarbeten och socialt kapital. För att få en mer nyanserad undersökning hade inkludering av intressebaserade community gardens varit viktigt för att kunna jämföra skillnader och likheter.

7.2. Konsekvenser av administrationens yrkesliv

Utifrån resultatet och tidigare forskning (Glover 2004) har det gått att identifiera vikten av att ha en god relation med *svaga-band* nätverk till exempelvis kommun. De föreningarna som haft en ömsesidig tillit till maktinnehavare har fått utdelning bestående av nya odlingsplatser eller liknande. Utökandet av fler community gardens har genererat nya medlemmar och därmed socialt kapital. Ytterligare en aspekt som visat sig ha stort inflytande är föreningsstyrelsens yrkesroll och examen (Glover 2004). En profession som kom upp i en av intervjuerna var arkitekten. Det

har funnits tendenser till ett mönster i de olika föreningarna, då en arkitekt förekommit på styrelseposter i flera community gardens (tabell 1). Två av intervjupersonerna var själva arkitekter och menade att detta inte var ett slumpmässigt utfall. Intervjuperson 5 hade kommit i kontakt med flera andra administrativa arkitekter i odlingsföreningar genom arbetet i sin community garden. Detta utgör endast en spekulering som kräver vidare undersökning för att kunna säkerställas.

Trots resultatens brist i omfång av intervjupersoner är de signifikanta i två avseenden. För det första visar resultatet på hur kommunen och andra makthavare kan styra hur och vilka som lämpas bruka kommunal mark utifrån tidigare yrkesroll. För det andra visar intervjuaren på ett behov hos kommuner att rannsaka sitt beteende och utreda dess konsekvenser att föredra högskoleutbildade vid odlingsarbeten. Det krävs ytterligare studier för att identifiera om det finns en överrepresentation av högskoleutbildade i föreningsstyrelserna och dess konsekvenser för det sociala kapitalet.

7.3. Arbetet med mångfald för stärkt socialt kapital

Det har funnits en stor medvetenhet hos de intervjuade kring föreningarnas arbete med mångfaldsfrågor. Vikten av en stor variation i etnicitet, ålder och kön har identifierats i tidigare forskning (Kingsley et al. 2020) och är något som samtliga föreningar eftersträvar. Dock finns det ett hinder som hämmar det arbetet, tiden. En möjlig orsak till detta kan vara som Lin (2001) identifierat, nämligen att det kräver en större ansträngning. En följd av att de administrativa i community gardens till största del utför volontärarbete kan vara att fokuset i föreningen blir på de som redan är medlemmar, för att inte förlora dessa. Länkande och sammanbindande socialt kapital blir i flera av föreningarna de dominerande fokuspunkterna. Precis som intervjuperson 1 beskriver är det möjligt att öka arbetet för stärkt mångfald som kan skapa överbryggande kapital men att det då blir viktigt att inkludera nyckelpersoner från de grupper man vill locka. Detta för att skapa en länk mellan community garden och privatpersoner. Det har funnits möjlighet till att studera dessa aspekter vidare men tidsbegränsning har varit en hämmande faktor.

7.4. Individens sociala kapital

Flera faktorer i detta arbetet indikerar på att det finns tendenser till att medlemskap i community gardens ökar det sociala kapitalet definierat av Putnam (1995 se

Kingsley & Townsend 2006; Putnam 2000). I intervjuerna har parametrar som beskriver socialt stöd, nätverk och länkar till andra personer identifierats. Deltagare i föreningen har presenterat svar som senare kunnat härledas till skapande av olika socialt kapital i kategorierna sammanbindande, överbyggande och länkande. Det fanns svårigheter med att förstå bredden kring hur medlemmarna interagerade utanför community garden, det krävs därför ytterligare studier för att kunna säkerställa odlingens betydelse för individens privatliv. Likt flera tidigare studier kring community gardens har följande arbete inriktat sig på det sociala kapitalet som skapats i gruppen (Glover 2004), det kan därför vara av stor vikt att undersöka även hur individen påverkas i föreningen.

7.5. Erfarenheter kring applicerandet av socialt kapital som teori

En återkommande kritik från tidigare forskning är svårigheterna att klassificera sammanbindande, överbyggande och länkande socialt kapital (Firth et al 2011). Det har även jag erfarit i det här arbetet. Detta resulterade i att jag sammanfogade sammanbindande och överbyggande socialt kapital för att undvika oklarheter, då de i flertalet fall kan överlappa varandra. Även svårigheter kring att skilja mellan det sociala kapitalet som tilldelas individen respektive gruppen har återkommit som ett hinder som även belysts av Glover (2004). Det här arbetet har fokuserat på de vinster som tilldelats communityn. För att möjliggöra en undersökning som värderar det sociala kapitalet som tilldelas individen krävs fler intervjuer med medlemmar från olika föreningar. Precis som Firth et al. (2011) och Glover (2004) poängterade är inte det sociala kapitalet något som är positivt för allmänheten utan kan stundtals vara ett sätt att skydda sin egen grupps intressen. Det är en aspekt som kan vara av behov att undersöka vidare för att förstå hur stadsdelar påverkas av community gardens.

Claire Nettle (2016) lyfter avsaknaden kring hur kollektiva odlingar kan förstås, skapas och distribuera communityn med socialt kapital som teori. För att besvara frågeställningen i följande arbete har inte fokus varit på hur community gardens startas eller hur de ska förstås som fenomen. Jag motsätter mig hennes kritik rörande att teorin endast skulle kvantifiera de vänskapliga banden i communityn. I det här arbetet har en kvalitativ metod brukats för att skapa en nyanserad bild av verkligheten som tillåtit intervjusvar som inte gett numeriska resultat. Därav anser jag att det finns belegg som motsäger hennes argument.

7.6. Reflektion kring undersökningen och dess reliabilitet

7.6.1. Reliabilitet

Följande arbete utgör endast en återgivning av fem intervjupersoners upplevelser och erfarenhet kring gemenskap och tillit i community gardens. För att kunna dra generella slutsatser kring vilka faktorer som stärker community gardens sociala kapital krävs att även vanliga medlemmar deltar. Arbetet representerar endast en begränsad grupp och deras åsikter. Viktigt att poängtera är dock att de intervjuade i studien är de personer som haft kontakt med makthavare och andra myndigheter. Detta styrker därför valet av intervjupersoner för att undersöka det länkande sociala kapitalet som annars troligtvis hade förblivit outrett.

Representationen med fyra olika community gardens har möjliggjort en nyanserad utredning (Veen et al. 2016). Det som hämmar tillförlitligheten av det empiriska materialet är skillnaden i intervjuemetod. Två av de intervjuade har genomfört en muntlig intervju medans tre skett skriftligt. Detta kan ha bidragit till att somliga svar kunnat variera i tolkning mellan de tillfrågade. Har det funnits tvivel i de muntliga intervjuerna har frågorna kunnat förtydligas, den hjälpen har inte sett likadan ut vid respons på mail. Orsakerna till att intervjuerna varierat i utformning är dels arbetets tidsram samt begränsningar av Covid-19 som minskat möjligheten till intervjuer på plats i de olika community gardens.

7.6.2. Källkritik

Vid urval av källor för arbetet har fokus varit på att i så stor utsträckning som möjligt arbeta med vetenskapliga publikationer. Trots att flera källor har använts för att besvara frågeställningen går det att identifiera svagheter i dem. Firth et al. (2011) samt Kingsley och Townsend (2006) har studerat ett begränsat antal community gardens i sina studier, resultaten kan ha påverkats starkt av det begränsade urvalet i studieobjekt. Varför dessa källor använts är dels på grund av dess starka relevans för att besvara frågeställningen i detta arbete samt att studieobjekten är placerade i en liknande miljö som de i följande undersökning.

Ytterligare en aspekt som kan ha påverkat trovärdigheten av arbetet är källornas ålder. Tidsaspekten kring valet av källor i arbetet har brister då flertalet källor möjligtvis kan börja bli utdaterade. Bakgrunden till detta är bristen på nyare forskning i ämnesområdet.

7.7. Socialt kapital och hållbarhet

Resultatet från undersökningen har lyft hur socialt kapital kan skapas i community gardens i Sverige. Trots att arbetet fodrar ytterligare bevis för att säkerställa empirin är arbetet av stor angelägenhet för samhällets arbete för hämmandet av den utbredda ensamheten hos befolkningen. Det finns en medvetenhet hos våra förtroendevalda politiker att det sociala kapitalet har påvisade effekter relaterande till människors hälsa (Regeringskansliets förvaltning 2016), men det krävs att de nu börjar agera starkare i det arbetet.

Det här arbetet har identifierat några aspekter som tyder på en ökning av socialt kapital, men för att uppnå det globala delmålet *minska antalet dödsfall till följd av icke smittsamma sjukdomar och främja mental hälsa* (United Nations Development Programme 2021) krävs fler redskap för samhället att tillämpa om målet ska nås i tid. Resultaten från arbetet är ett steg på vägen för att visa på att stadsodlingen har en obligatorisk plats i den moderna staden. Arbetet besvarar Santo et al (2012) citat i inledningen som poängterade vikten av forskning som visar på de fysiska resultaten från den forskning som gjorts i ämnesområdet stadsodling. Flertalet parametrar visar på att community gardens bidrar till skapandet av socialt kapital i den här studien.

Ytterligare observationer har gjorts i studien som bidrar till arbetet med Sveriges nationella miljömål. Arbetet har funnit belägg för att community gardens bidrar till att städer, tätorter och annan bebyggd miljö utgör en god och hälsosam livsmiljö som medverkar till en god regional och global miljö. Samtidigt som natur- och kulturvärden i form av hortikulturell lära tas till vara och utvecklas genom de olika community gardens. Utöver detta kan community gardens ses som anläggningar där lokalisering och utformning anpassats på ett sätt som är miljömässigt och långsiktigt hållbart. Detta styrks av Larsson (2009) då hon menar att community gardens medlemmar gemensamt arbetar för en hållbarare hantering och utveckling av stadens odlingar. Alla dessa aspekter förstärker vikten av att kommuner och andra organisationer investera i fler community gardens för skapandet av en mer hållbar stadsutveckling.

8. Slutsats

Arbetet har identifierat ett flertal aspekter som påverkar det sociala kapitalet med positiva utfall. Gemensamt för studieobjekten var vikten av en god relation till kommuner. Arbetet visar också att förtroende från makthavare till föreningarnas arbete är viktigt för att skapa socialt kapital. Ytterligare en faktor som ökade möjligheterna för utökat socialt nätverk var öppenheten till den kringliggande stadsdelen. Den observationen bekräftas även av tidigare forskning av Firth et al. (2011) som titulerar detta som den tredje platsen. En tredje faktor som observerats i arbetet för stärkt socialt kapital var vikten av community gardens styrelsemedlemmars tidigare erfarenheter och utbildning. I den här undersökningen har arkitektyrket identifierats, en hypotes för detta är yrkets nära kontakter till offentlig förvaltning och förtroendet som det införlivar. Den sista faktorn som stärker det sociala kapitalet var hur den interna styrningen inom community garden fördelade arbetet. Arbetet i mindre grupper var viktigt för att skapa interaktioner mellan individer som i övrigt levde i olika socioekonomiska situationer.

Referenser

8.1. Publicerade källor

- Andersson, E. (2009). Staden Grönskar. *Svenska dagbladet*. 27-09-2009.
<https://www.svd.se/staden-gronskar> (hämtad 17-02-2021)
- Been, V. & Voicu, I. (2008). The Effect of Community Gardens on Neighbouring Property Values. *SSRN Electronic Journal*. 36, 241-283.
DOI10.2139/ssrn.889113
- Björklund, A. (2010). *Historical Urban Agriculture: Food Production and Access to Land in Swedish Towns before 1900*. Diss. Stockholm: Acta Universitatis Stockholmiensis. <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A349838&dswid=289>
- Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. tredje upplagan, Stockholm: Liber.
- Cone, C.A., & Myhre, A. (2000). Community-Supported Agriculture: A Sustainable Alternative to Industrial Agriculture?. *Human Organization*. 59 (2), 187-197. <https://www.jstor.org/stable/44126935>
- Cumbers, A. Shaw, D. Crossan, J. & McMaster, R. (2018). The Work of Community Gardens: Reclaiming Place for Community in the City. *Sage Journals*. 32 (1), 133-149. DOI.org/10.1177/0950017017695042
- Delbetänkande av kommissionen för jämlik hälsa. (2016). *Det handlar om jämlik hälsa- Utgångspunkter för Kommissionens vidare arbete*. (SOU: 2016:55). Stockholm: Regeringskansliets förvaltningsavdelning.
https://www.regeringen.se/4a52ad/contentassets/ca4b953b5fbf403cbd1d1eaa58f9ea10/det-handlar-om-jamlik-halsa_sou-2016_55.pdf
- Delshammar, T. Alexandersson, E. Qviström, M. Jansson, M. Palsdottir, A. Gunnarsson, A. Rännbäck, L. & Rämert, B. (2012) *Stadsodling – Reflektioner och perspektiv från SLU Alnarp*. (2012:31). Alnarp: Sveriges lantbruksuniversitet. Fakulteten för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap.
https://pub.epsilon.slu.se/10061/7/delshammar_et_al_130328.pdf
- Firth, C. Maye, D. & Pearson, D. (2011) Developing “community” in community gardens. *Local Environment*. 16(6), 555-568.
DOI:10.1080/13549839.2011.586025.

- Glover, T. Parry, K. & Shiness, K. (2005a). Association, sociability, and civic culture: the democratic effect of community gardening. *Leisure Sciences*. 27, 75-92. <https://doi.org/10.1080/01490400590886060>
- Glover, T. Parry, K. & Shiness, K. (2005b). Building Relationships, Accessing Resources: Mobilizing Social Capital in Community Garden Contexts. *Journal of Leisure Research*. 37(4), 450-474. <https://doi.org/10.1080/00222216.2005.11950062>
- Glover, T. (2004). Social Capital in the Lived Experiences of Community Gardeners. *Leisure Sciences*. 26(2), 146-162. <https://doi.org/10.1080/01490400490432064>
- Groat, L & Wang, D. (2013). *Architectural Research Methods*. 2 uppl. Somerset: Wiley
- Kearns, A. & Forrest, R. (2000). Social cohesion and multilevel urban governance. *Urban Studies*, 37 (5–6), 995–1017. DOI: 10.1080/00420980050011208
- Kingsley, J. & Townsend, M. (2006). ‘Dig In’ to Social Capital: Community Gardens as Mechanisms for Growing Urban Social Connectedness. *Urban Policy and Research*. 24 (4), 525-537. DOI: 10.1080/08111140601035200
- Kingsley, J. Foenander, E. & Bailey, A. (2020). “It’s about community”: Exploring social capital in community gardens across Melbourne, Australia. *Urban Forestry & Urban Greening*. 49. DOI.org/10.1016/j.ufug.2020.126640
- Larsson, M. (2009). *Stadsdelsträdgård- Plats för gemenskap och kreativa processer*. Diss. Sveriges lantbruksuniversitet. Alnarp: SLU Service/Repro. <https://pub.epsilon.slu.se/2009/>
- Lin, Nan. (2001). *Social Capital – A Theory of Social Structure and Action*. Cambridge: Cambridge University Press. https://books.google.se/books?hl=en&lr=&id=fvBzlu5-yuMC&oi=fnd&pg=PR11&ots=UXYZkYqHC_&sig=DiSlm0Qs3m4aBCbj5TXMsO7L3QI&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Lin, L. & Erickson, B. (2008). *Social Capital: An International Research Program*. Oxford: Oxford University Press. DOI:10.1093/acprof:oso/9780199234387.001.0001
- Lovell, R. Husk, K. Bethel, A. & Garside, R. (2014). What are the health and well-being impacts of community gardening for adults and children: a mixed method systematic review protocol. *Environmental Evidence*. 3 (20). DOI.org/10.1186/2047-2382-3-20
- McVey, D. Nash, R. & Stansbie, P. (2018). The motivations and experiences of community garden participants in Edinburgh, Scotland. *Regional Studies, Regional Science*. 5(1), 40-60. <https://doi.org/10.1080/21681376.2017.1409650>
- Moseley, M. (2003). *Rural Development: Principles and Practice*. London: SAGE Publications. <https://books.google.se/books?hl=en&lr=&id=kYyoitHocMYC&oi=fnd&>

- pg=PP2&ots=p_YBky-A6w&sig=eJcjDaj-guO1c072Eq-MIb6yqeA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Mougeot, L. J. A., (2000) *Urban Agriculture: Definition, Presence, Potentials and Risks, and Policy*. (Cities Feeding People Series 31) Ottawa: International Development Research Centre. <https://idl-bnc-idrc.dspacedirect.org/bitstream/handle/10625/26429/117785.pdf?sequence=12>
- Nettle, C. (2016) *Community gardening as a social action*. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315572970>
- Putnam, D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster Paperbacks. https://books.google.se/books?hl=en&lr=&id=rd2ibodep7UC&oi=fnd&pg=PA13&ots=G6EaoWklQ-&sig=ntQII53IDdVF3BrI1n7f7e-mtjE&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Santo, R.E., Palmer, A.M. & Kim, B.F. (2012) *Vacant lots to vibrant plots: a review of the benefits and limitations of urban agriculture*. (May 2012). Baltimore: Johns Hopkins University. <https://clf.jhsph.edu/publications/vacant-lots-vibrant-plots-review-benefits-and-limitations-urban-agriculture>
- Shinew, K J., Glover, T D. & Parry, C D. (2004). Leisure Spaces as Potential Sites for Interracial Interaction: Community Gardens in Urban Areas. *Journal of Leisure Research*. 36(3), 336-355.
- Statistikmyndigheten SCB. (2019). *Fyra procent är socialt isolerade*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2019/fyra-procent-ar-socialt-isolerade/> [hämtad 18-03-2021]
- Sveriges miljömål. (2020). *God bebyggd miljö*. <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/god-bebyggd-miljo/> [hämtad 18-03-2021]
- Taylor, J.R. & Lovell, T.S. (2013). Urban Home Food Gardens in the Global North: Research Traditions and Future Directions. *Agriculture and Human Values*. 2, 285-305. <https://doi.org/10.1007/s10460-013-9475-1>
- United Nations Development Programme. 2021. 3 *God hälsa och välbefinnande*. <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/mal-3-halsa-och-valbefinnande/> [hämtad 18-03-2021]
- Veen, E. J., Bock, B. B., Van den Berg, W., Visser, A. J., & Wiskerke, J. S. C. (2016) Community gardening and social cohesion: different designs, different motivations. *Local Environment*. 21(10), 1271-1287. DOI: 10.1080/13549839.2015.1101433
- 1177 Vårdguiden Region Västernorrland. (2018). *Ensamhet skadar vår hälsa*. <https://www.1177.se/Vasternorrland/liv--halsa/psykisk-halsa/ensamhet-skadar-var-halsa/> [hämtad 18-03-2021]

8.2. Opublicerat material

Intervjuperson 1 (20-02-2021)

Skriftlig intervjuperson 2 (26-02-2021)

Skriftlig intervjuperson 3 (22-02-2021)

Skriftlig intervjuperson 4 (22-02-2021)

Intervjuperson 5 (19-02-2021)

9. Bilaga

Intervjuguide

Vilken roll har du i föreningen, kan du ge några exempel på eventuella arbetsuppgifter?

Vilka mål hade du för föreningen när ni startade projektet?

Har du någon befattning eller roll i en annan organisation, (exempel bibliotek, religiös organisation eller liknande)?

Om ja:

-Har det påverkat ditt engagemang och kontaktnät?

**-Har dina tidigare erfarenheter i annan organisation bidragit till föreningen?
Ge gärna exempel på hur.**

När startades er förening?

Hur länge har du varit aktiv i föreningen?

Vad fick dig att börja odla från första början?

Hur många medlemmar har föreningen?

Ökar medlemsantalet årligen?

Kan du kort beskriva miljön föreningen är placerad i? (exempel stadsdel, omgivande bebyggelse, grannsamverkan)

-Kan du beskriva föreningens betydelse för boende och markägare i stadsdelen?

-Har du några konkreta exempel på detta? (Matmarknader, kurser, skolor, samarbeten, feedback från sociala medier eller liknande?)

Hur skulle du beskriva din relation till gemenskapen i föreningen?

Vilka erfarenheter tar du med dig från relationerna med övriga deltagare?

På vilket sätt har din medverkan influerat din syn på gemenskap?

Har föreningen haft någon märkbar effekt på stadsdelen?

-Om ja, vilka?

Har ni en kontinuerlig dialog med kommunen?

Om ja, hur ofta?

Hur uppfattar du föreningens kommunikation med myndigheter? (ex. kommun och kommunal förvaltning)

Har ni fått några anmärkningar från myndigheter (exempelvis kommun eller kommunal förvaltning)?

-Har det ändrat er vilja till samarbete?

Hur ser ert kontaktnät ut med andra kollektiva odlingar?

-Hur har det påverkat er förening?

Hur ser relationen ut till personer utanför föreningen som bor i området?

Hur ser relationen ut till företag eller föreningar i området?

Har du upplevt några problem med omgivningen kring odlingen (exempelvis grannar och företag i närområdet) ?

På vilket sätt?

Upplever du en känsla av mångfald i föreningen?

-Hur ser fördelningen ut mellan kvinnor och män?

-Åldersfördelning?

- Etnicitet?

Hur har det påverkat föreningen?

Hur har föreningen hanterat sådana frågor?

Hur ser arbetsfördelningen ut i föreningen?

-Hinner ni med alla arbetsuppgifter ?

-Varför/Varför inte?

Vad är din erfarenhet av medlemmarnas engagemang i föreningen?

Varför tror du det är så?

Har alla medlemmar tillträde till ytor och tillgång till redskap, eller finns det fasta tider för när arbete kan ske?

-Hur påverkar det medlemmarna?

Hur fungerar fördelningen av avkastning?

-Vad tycker resterande gruppmedlemmar om detta?

Har du upplevt att något lett till en konflikt inom föreningen?

-Har du isåfall något exempel?

Har du upplevt att det finns en relation mellan medlemmar utanför föreningslivet?

Har du fått några nya ideer eller synpunkter från intervjun?

Tack

Jag vill rikta ett stort tack till min handledare Cristián Alarcón Ferrari för lärorika samtal och råd. Min handledargrupp har också varit till stor hjälp i arbetet, jag tackar ödmjukast för all feedback som resulterat till utformningen av detta arbete.

Tack till Håkan Ekvall för korrekturläsning och vägledning för att slutföra arbetet.